

Gemeenschap van de Zaligsprekingen

Kerkelijke familie van godgewijd leven

Tijdens de plechtige mis van de Onbevleete Ontvangenis op 8 december heeft Mgr Robert Le Gall, aartsbisschop van Toulouse, in het huis van Blagnac de Gemeenschap van de Zaligsprekingen (Communauté des Béatitudes) opgericht als “kerkelijke familie van godgewijd leven van diocesaan recht”.

Deze nieuwe etappe, die sinds meer dan 10 jaar werd voorbereid, is een belangrijke stap voor de Gemeenschap maar ook voor de Kerk. Het is inderdaad de eerste keer dat op vraag van het Romeinse Dicasterie voor het godgewijde leven een instituut van gewijd leven onder deze term wordt opgericht.

Wat betekent “een kerkelijke familie van godgewijd leven”?

Om te beginnen willen we in herinnering brengen wat “gewijd leven” vandaag is (naar een artikel op de site van de Conferentie van de Franse bisschoppen).

Het godgewijde leven belangt elke persoon aan die zich omwille van Christus en omwille van het Evangelie tot het celibaat engageert. Traditioneel omvat het de volgende vormen:

- het apostolisch, monastiek en missionair religieus leven
- de seculiere instituten
- de gemeenschappen van apostolisch leven
- de kluizenaars
- de orde van de gewijde maagden
- en de gewijde weduwen.

In het apostolisch, monastiek en missionair leven komt het erop aan, zoals voor elke gedoopte, Christus te volgen door het Evangelie te beleven, maar dan in gemeenschap met andere mannen of andere vrouwen die men niet gekozen heeft (gemeenschapsleven met mensen van hetzelfde geslacht), voor altijd (definitieve “publieke” geloften) en volgens de wijze van de stichter of de stichtster. Er zijn heel veel verschillende religieuze instituten (congregaties, ordes, kloosters enz.).

De Gemeenschappen van apostolisch leven verenigen priesters, broeders of zusters die geen religieuzen zijn, ook al kunnen zij in gemeenschap samenleven en beloften of geloften afleggen. Deze verenigingen karakteriseren zich eerst en vooral door hun apostolische taak en hun missie en niet door hun levenswijze: dat is hun essentiële kenmerk.

De seculiere instituten zijn instituten van toegewijd leven door de katholieke kerk erkend sinds 1947. In Frankrijk brengen een dertigtal seculiere instituten leden bijeen die “in de wereld” leven, hun beroep behouden en die als zending hebben om daar aanwezig te zijn om, zoals zout of gist, de geest van het Evangelie te bevorderen.

Een kerkelijke familie van godgewijd leven

Dit nieuwe type Instituut van godgewijd leven werd door de Heilige Stoel uitgewerkt om in te spelen op het streven van bepaalde nieuwe gemeenschappen met verschillende roepingen om er samen een authentieke vorm van godgewijd leven te integreren. Het was namelijk zo dat het canoniek recht niet toeliet om het gewijde leven als zodanig te beleven in sommige

van deze gemeenschappen. Deze gemeenschappen hebben namelijk twee wezenlijke nieuwigheden: de mix van gewijde mannen en vrouwen en de mix van verschillende levensstaten: leken, koppels en alleenstaanden, en gewijde mensen.

Het is in de jaren 2000 dat het Dicasterie van het godgewijde leven, op vraag van paus Johannes-Paulus II, de contouren ontwierp van zo'n 'kerkelijke familie van godgewijd leven': het gaat hem om een Instituut van gewijd leven dat gewijde leden, geestelijken en leken bijeen brengt in éénzelfde canonieke structuur, afhankelijk van de Congregatie voor de Instituten van gewijd leven en van de Gemeenschappen van Apostolisch Leven. Deze nieuwe figuur van kerkelijke familie staat nog niet vast in het geschreven kerkrecht maar het Dicasterie begeleidt het geleefde leven.

De gemeenschap van de Zaligsprekingen: van het Dicasterie voor de leken naar de Congregatie voor Instituten van Gewijd leven

De Gemeenschap werd in 1973 opgericht door koppels die zich geroepen voelden om naar het beeld van de eerste christelijke gemeenschappen samen te leven door alles gemeen te hebben. Snel daarna volgden alleenstaanden hun voorbeeld: ze namen deel aan een radicaal gemeenschapsleven dat gekenmerkt werd door een zeer intens gebedsleven. Onmiddellijk erna ontstaan in de schoot van deze beginnende gemeenschap roepingen voor het gewijde leven en nadien tot het priesterschap.

In 1985 richt Mgr. Robert Coffy, aartsbisschop van Albi, de gemeenschap op als een **Particuliere vereniging van gelovigen van diocesaan recht**. Deze kent een snelle en gestage groei die vele stichtingen over de hele wereld tot stand brengt. In 2002 erkent de Pauselijke Raad voor de Leken de gemeenschap als **Particuliere vereniging van gelovigen van pauselijk recht**, en dit ad experimentum voor 5 jaar.

Aan het einde van deze periode nodigt de voorzitter van de Pauselijke Raad voor de Leken de gemeenschap uit tot een diepgaande reflectie over de eigen identiteit en de canonieke structuur. Hij verlangt inderdaad dat de verschillende levensstaten die deel hebben aan het charisma van de gemeenschap, dit in al zijn volheid kunnen beleven, rekening houdend met en met respect voor de specifieke kenmerken van elke levensstaat.

Eenvoudig gezegd, de vraag die toen opkwam, was deze: is de gemeenschap die alle levensstaten bijeenbrengt (koppels, alleenstaande leken, gewijde broeders en zusters, priesters...) een seculiere of een gewijde realiteit?

Een uitgebreid proces van onderscheiding wordt opgestart in dialoog met de Congregatie voor de Instituten van het Gewijde Leven. In 2009 mondt dit uit in de beslissing om de gemeenschap te betrekken op het pad van structurering als een "Kerkelijke familie van gewijd leven".

Nieuwe statuten worden goedgekeurd en in juni 2011 wordt door Mgr Le Gall, aartsbisschop van Toulouse, de gemeenschap opgericht als "**openbare vereniging van diocesaan recht van gelovigen met het oog op de vorming van een kerkelijke familie van gewijd leven**".

Zelfs als de grondbeginselen van de Béatitudes heel aanwezig blijven, toch hebben de nieuwe statuten van de Gemeenschap veel praktische modaliteiten veranderd.

De Gemeenschap bestaat vanaf nu uit drie takken: gewijde broeders (waaronder de priesters), gewijde zusters en leken medewerkers (getrouwd of celibatair, met inbegrip van de permanente diakens). Elke tak heeft zijn eigen Algemene vergadering en verkiest zijn eigen verantwoordelijken, terwijl de Algemene vergadering van het geheel de Voorzitter van de hele gemeenschap kiest, die borg staat voor haar eenheid.

De diocesane erkenning

Rekening houdend met de positieve ontwikkeling van de Gemeenschap en na een lang proces van kerkelijke onderscheiding, heeft de prefect van de Congregatie van het Gewijde Leven, kardinaal Braz De Aviz, op 12 november 2020 aan Mgr Le Gall, aartsbisschop van Toulouse, de macht gegeven om de Gemeenschap van de Zaligsprekingen (Communauté des Béatitudes) op te richten als **'kerkelijke familie van gewijd leven van diocesaan recht'**. Deze etappe van diocesane erkenning is de normale voorbode van een komende pauselijke erkenning.

Concreet gezien zal deze erkenning het dagelijkse leven van de Gemeenschap, die al 10 jaar lang volgens de principes van een kerkelijke familie leeft, niet overhoop gooien. Eén ding verandert nochtans, en dit is niet te verwaarlozen: omdat de kerkelijke familie nu deel uitmaakt van de Instituten van het gewijde leven, zijn de geloften (van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid) vanaf nu publieke geloften, ontvangen door de Kerk.

Bijna tien jaar na de goedkeuring van de nieuwe statuten, is deze erkenning de vrucht van een lange weg naar grotere kerkelijke volwassenheid, een weg die de Gemeenschap in vreugde en in verdriet is gegaan. Zij heeft haar fouten uit het verleden volledig erkend en is vandaag dankbaar voor de liefde en de trouw van God. Meer dan ooit verlangt zij deel te nemen aan de missie van de kerk en aan de nieuwe evangelisatie, daar waar zij in de vier hoeken van de wereld gevestigd is.

